

مؤلفان :

John Fryer  
Harvey Mitchell  
Jim Chandler

مترجمان :

حمید عبادی  
فرید اسماعیلی

# کاربردهای اندازه‌گیری سه‌بعدی از تصاویر

سرشناسه: فرایر، جان، Fryer, John، هاروی، Mitchell, Harvey، چندر، Jim H. عنوان و نام پدیدآور: کاربردهای اندازه‌گیری سهبعدی از تصاویر / مؤلفان: جان فرایر، هاروی میچل، جیم اچ. چندر مترجمان حمید عبادی، فرید اسماعیلی

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، انتشارات، ۱۳۹۷، مشخصات ظاهری: ۵۱۳ ص: مصور، جدول، نمودار.

فروخت: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی؛ شماره ۴۵۲  
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۲۹-۰۹۴

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: <sup>۱</sup> این اصلی: Applications of 3D measurement from images, c2007

موضوع: سنجش

موضوع: Photogrammetry

شناسه افزود: عبادی، حمید، ۱۳۳۳-، مترجم

شناسه افزوده: اسد علیی، زید، ۱۳۶۳-، مترجم

ردی بندی کنگره: ۷۹۷، ۴۵۹۱، ۴۲

ردی بندی دیوبی: ۹۸۲/۹۲۶

شماره کتابشناسی ملی: ۱۱۹۲۸۰۷

<http://press.kntu.ac.ir>



ناشر: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

عنوان: کاربردهای اندازه‌گیری سهبعدی از تصاویر

مؤلفان: جان فرایر، هاروی میچل، جیم اچ چندر

مترجمان: دکتر حمید عبادی، مهندس فرید اسماعیلی

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: اردیبهشت ۱۳۹۷، تهران

شمارگان: ۲۰۰ جلد

ویرایش: گروه ویراستاری دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

چاپ: تراجم‌نگار

صحافی: گرnam

قیمت: ۴۸۰۰۰ تومان

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است

خیابان میرداماد غربی - پلاک ۴۷۰ - انتشارات دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی - تلفن: ۰۵۲-۸۸۸۸۱۰۵۲

میدان ونک - خیابان ولی عصر (عج) - بالاتر از چهارراه میرداماد - پلاک ۲۶۲۶ - مرکز پخش و فروش انتشارات

تلفن: ۸۸۷۷۲۲۷۷ - رایانمه: www.press.kntu.ac.ir - press@kntu.ac.ir (فروش برخط)

# فهرست مطالب

## ۱- فصل اول

### مقدمه

۱-۱- تعریف .....	۲
۱-۱- یک تاریخچه مختصر .....	۵
۱-۳- تکامل ....	۶
۱-۴- خلاصه از فصل های کتاب .....	۹
۱-۵- یک هشدار .....	۱۲
۱-۶- مراجع .....	۱۳
۱-۷- منابع برای مطالعه بیشتر .....	۱۳

## ۲- فصل دوم

### مبانی ریاضی و معادله های اساسی در فتوگرامتری

۲-۱- مفاهیم پایه: اندازه گیری با دوربین .....	۱۶
۲-۲- مفاهیم ریاضی .....	۱۸
۲-۲-۱- الگوی ریاضی .....	۱۹
۲-۲-۲- راه حل های ریاضی .....	۲۴
۲-۳- اجرای عملی .....	۲۷
۲-۳-۱- مراحل یک راه حل فتوگرامتری .....	۲۷
۲-۳-۲- نرم افزار .....	۳۲
۲-۳-۳- انتخاب نقاط .....	۳۳
۲-۳-۴- اندازه گیری نقاط عکسی .....	۳۴
۲-۳-۵- کنترل .....	۳۸
۲-۳-۶- دید استرسکوپی .....	۴۰
۲-۳-۷- راه حل هایی با استفاده از یک تصویر .....	۴۱
۲-۴- روش های بررسی کیفیت داده .....	۴۲

۴۲.....	۱-۴-۲- منابع خطای
۴۴.....	۲-۴-۲- اندازه گیری کیفیت
۴۵.....	۳-۴-۲- طراحی سامانه و آزمودن آن
۴۷.....	۵-۲- حسگرها *
۴۷.....	۱-۵-۲- دوربین‌های «غیر متريک»
۴۸.....	۲-۵-۲- دوربین‌های فتوگرامتری
۴۸.....	۳-۵-۲- ويژگی‌های تصویربرداری رقومی
۴۹.....	۶-۲- عکسبرداری هوایی
۵۰.....	۷-۲- گزینه‌های جایگزین فتوگرامتری برای اندازه گیری‌های سه بعدی
۵۴.....	۱-۷- اسکنرهای لیزری که از اندازه گیری فاصله استفاده می‌کنند
۵۵.....	۲-۷- لیزر اسکنرهایی که از مثلث بندی استفاده می‌کنند
۵۶.....	۳-۷- کاوش اسای مکانیکی
۵۸.....	۴-۷-۲- و سایر نشده داری
۵۹.....	۸-۲- کسب تجربه
۵۹.....	۹-۲- منابع

### ۳- فصل سوم

#### مطالعه و بررسی رفتار سازه‌ها

۶۲.....	۱-۳- مقدمه
۶۳.....	۲-۳- مفاهیم طراحی شبکه
۶۷.....	۳-۳- پل خط آهن پافینگ بیلی
۷۱.....	۴-۳- تلسکوپ رادیویی هوبارت
۷۱.....	۴-۴-۳- ملزمات پروژه
۷۲.....	۴-۴-۲- پیکربندی شبکه برای تلسکوپ رادیویی
۷۶.....	۴-۴-۳- آنالیز تغییر شکل
۷۷.....	۵-۳- آتريوم شمالی میدان فدراسیون
۷۷.....	۵-۴-۳- احداث آتريوم و ملزمات پایش آن
۸۱.....	۵-۵-۳- برنامه سنجش پنج مرحله ای
۸۴.....	۵-۵-۳- تغییر شکل اندازه گیری شده در مقایسه با تغییر شکل پیش‌بینی شده

۶-۳	-تیرهای پل با ساختار بتن مسلح .....	۸۶
۱-۶-۳	-مزومات اندازه گیری تیرهای T شکل .....	۸۶
۲-۶-۳	-طرآحی شبکه .....	۸۸
۳-۶-۳	-نتایج اندازه گیری جایه جایی ها .....	۹۰
۷-۳	-دستگاه متراکم کننده / خردکننده سنگ معدن .....	۹۱
۱-۷-۳	-مسئله تغییر شکل .....	۹۱
۲-۷-۳	-هندسه شبکه .....	۹۴
۳-۷-۳	-نتایج تحلیل های تغییر شکل .....	۹۵
۸-۳	-تیرهای فولادی بسیار داغ (گداخته) .....	۹۷
۱-۸-۳	-بر. ۱- تغییر شکل های ناشی از حرارت .....	۹۷
۲-۸-۳	-قیه فیزیکی، پیکربندی عکس برداری و تارگت گذاری .....	۹۹
۳-۸-۳	-أخذ و پردازش تصویر .....	۱۰۰
۴-۸-۳	-نتایج اندازه گیری، بوط به تیر .....	۱۰۱
۹-۳	-مراجع .....	۱۰۳

#### ۴- فصل چهارم

##### مهندسی و تولید

۱-۴	-مقدمه .....	۱۰۶
۱-۱-۴	-نمای کلی این کاربرد .....	۱۰۶
۱-۱-۴	-نیازهای کاربردی .....	۱۰۸
۱-۲-۴	-کنترل کیفیت: آیا اندازه گیری ها برای این منظور مناسب هستند؟ .....	۱۱۱
۱-۲-۴	-کاربرد عملی این روش .....	۱۱۸
۱-۲-۴	-سامانه های دوربین رقومی .....	۱۱۹
۱-۲-۴	-تارگت ها و اندازه گیری های عکسی آن ها .....	۱۲۲
۱-۲-۴	-روندهای فتوگرامتری .....	۱۲۷
۱-۲-۴	-سنجش بصری و ماشین بینایی .....	۱۳۰
۱-۲-۴	-نرم افزارهای موجود .....	۱۳۲
۱-۲-۴	-سامانه های جایگزین .....	۱۳۲
۱-۴-۴	-نمونه های مطالعاتی .....	۱۳۶

۱-۴-۴ مشاهده محل اتصال بال یک هواپیمای ایرباس با استفاده از فتوگرامتری ۱۳۶

۲-۴-۴ بررسی‌های فتوگرامتری از راه دور در داخل راکتور تبدیل JET ۱۴۱

۳-۴-۴ اندازه‌گیری بر روی سطوح بادبان‌های خورشیدی با استفاده از نقاط تصویر شده ای که به عنوان تارگت در NASA Langley در نظر گرفته می‌شوند ۱۴۷

۴-۴-۴ اندازه‌گیری صفحات حرارت سرنشی کشته با استفاده از استخراج لبه‌های چند تصویری ۱۵۳

۴-۴-۵ اندازه‌گیری یک شیء متخرّک به کمک عدسی Fresnel که جمع کننده نور خورشیدی NASA Langley (آرایه‌ای از عدسی‌های کشیده شده) است ۱۵۹

۴-۵-۴ نتایج ۱۶۳

۴-۵-۴ مراجع ۱۶۴

## ۵- فصل پنجم

### جرم‌شناسی ۴-۴-۴-۵ فتوگرامتری

۱۷۰-۱-۵ طرح کلی مرخصه

۱۷۰-۱-۱-۵ مقدمه

۱۷۲-۱-۱-۵ مزایای کلی فتوگرامتری

۱۷۴-۱-۱-۵ برخی معایب فتوگرامتری

۱۸۰-۱-۱-۵ تاریخچه مختصراً از فتوگرامتری سازمان

۱۸۱-۱-۲-۵ جنبه‌های ممتاز فتوگرامتری قانونی

۱۸۴-۱-۳-۵ تقاضاهایی برای فتوگرامتری قانونی

۱۸۴-۱-۳-۵ صحت و درستی

۱۸۶-۱-۲-۵ نرم‌افزار

۱۸۷-۱-۳-۵ دوربین‌ها

۱۸۹-۱-۴-۳-۵ کنترل تارگت‌ها و فراهم کردن اشیاء

۱۹۳-۱-۴-۳-۵ نتایج قانونی

۱۹۴-۱-۴-۴-۵ جایگزین‌هایی برای فتوگرامتری قانونی

۱۹۸-۱-۵-۵ مطالعات موردی

۱۹۸-۱-۵-۵ بررسی موردی ۱: اندازه کشش

۲۰۰-۱-۵-۵ مطالعه موردی ۲: اندازه اسلحه‌ها

۱-۳-۵-۵- مطالعه موردی ۳: وسایل نقلیه و تصادفات جاده‌ای ..... ۲۰۲
۴-۵-۵- مطالعه موردی ۴: ماشین‌های مسابقه‌ای ..... ۲۰۹
۵-۵-۵- مطالعه موردی ۵: کالبد شکافی مجازی ..... ۲۱۴
۶-۵- نتیجه گیری ..... ۲۱۷
۷-۵- مراجع ..... ۲۱۸
۸-۵- منابع جهت مطالعات بیشتر ..... ۲۱۹
<b>۶- فصل ششم</b>

## ارزیابی کمی تغییرات عوارض طبیعی زمین

۱-۶-۱- نمای کلی آرید ..... ۲۲۴
۱-۶-۱-۱- مقدمه ..... ۲۲۴
۱-۶-۱-۲- مزایای کلی شوگراه ای ..... ۲۲۶
۱-۶-۱-۳- محدودیت های ملی و توگر تری ..... ۲۲۸
۱-۶-۱-۴- تحقیقات انجام شده مشتمل بر مرتبط با ارزیابی کمی تغییرات عوارض طبیعی زمین ..... ۲۳۰
۱-۶-۲- جنبه‌های متمایز در اندازه گیری عوارض سبیعی ..... ۲۳۳
۱-۶-۳- شرایط معمول مورد نیاز ..... ۲۳۴
۱-۶-۴- دقّت‌ها ..... ۲۳۴
۱-۶-۴-۱- نرم‌افزار مناسب و در دسترس ..... ۲۳۵
۱-۶-۴-۲- دوربین‌ها/ستجنده ها ..... ۲۳۵
۱-۶-۴-۳- آماده‌سازی شی (هدف) ..... ۲۳۶
۱-۶-۴-۴- محصولات/خرنوجی‌های مورد تیاز ..... ۲۳۷
۱-۶-۵- راه حل ها ..... ۲۳۷
۱-۶-۵-۱- سامانه‌های تجاری یا نرم‌افزار مناسب موجود ..... ۲۳۷
۱-۶-۶- روش‌های جایگزین فتوگرامتری در این کاربرد ..... ۲۳۸
۱-۶-۷- موارد مطالعاتی ..... ۲۳۹
۱-۷-۶- مقدمه: انتخاب مورد مطالعاتی ..... ۲۳۹
۱-۷-۷-۱- مطالعه موردی بزرگ مقیاس: مطالعات مربوط به راه آب (قنات) ..... ۲۴۰
۱-۷-۷-۲- مورد مطالعاتی متوسط مقیاس: تغییرات کانال رودخانه ..... ۲۴۱

## ۷- فصل هفتم

### کاربرد فتوگرامتری بردکوتاه در پزشکی و ورزش (اندازه‌گیری انسان)

۲۶۲.....	۴-۷-۶- مورد مطالعاتی کوچک مقیاس: زمین لغزش ها
۲۷۶.....	۵-۷-۶- نتیجه گیری
۲۷۶.....	۶-۸- مراجع
کاربرد فتوگرامتری بردکوتاه در پزشکی و ورزش (اندازه‌گیری انسان)	
۲۸۲.....	۱-۷-۱- مرور کلی کاربرد
۲۸۲.....	۱-۷-۲- مقدمه
۲۸۴.....	۱-۷-۳- مزایای فتوگرامتری
۲۸۵.....	۱-۷-۴- محدودیت های فتوگرامتری
۲۸۵.....	۱-۷-۵- تاریخچه اندازه‌گیری های پزشکی و ورزشی
۲۸۶.....	۱-۷-۶- جنبه های مایر اندازه‌گیری های پزشکی و ورزشی به روش فتوگرامتری
۲۸۹.....	۱-۷-۷- شرایط رم دادر گیری ها
۲۸۹.....	۱-۷-۸- دقت
۲۸۹.....	۱-۷-۹- دوربین ها
۲۹۱.....	۱-۷-۱۰- اقدامات اولیه برای سویربر اری
۲۹۵.....	۱-۷-۱۱- محصولات مورد نیاز
۲۹۷.....	۱-۷-۱۲- ملزمات کالیبراسیون و آزمایش
۲۹۸.....	۱-۷-۱۳- کاربردهای کلی فتوگرامتری
۳۰۱.....	۱-۷-۱۴- گزینه های راه حل
۳۰۱.....	۱-۷-۱۵- روش های جایگزین فتوگرامتری
۳۰۱.....	۱-۷-۱۶- روش های نوری
۳۰۲.....	۱-۷-۱۷- تقسیم بندی نور
۳۰۴.....	۱-۷-۱۸- توپوگرافی Moire
۳۰۷.....	۱-۷-۱۹- رادیوگرافی
۳۰۷.....	۱-۷-۲۰- موارد مطالعاتی
۳۰۷.....	۱-۷-۲۱- مورد مطالعاتی ۱ : شکل دندان
۳۱۵.....	۱-۷-۲۲- مورد مطالعاتی ۲ : اندازه‌گیری صورت
۳۱۹.....	۱-۷-۲۳- مورد مطالعاتی ۳: مطالعات حرکت انسان

۴-۶-۷-مورد مطالعاتی ۴ : مطالعات مربوط به ورزش زنده .....	۳۲۳
۷-۷-نتیجه گیری .....	۳۲۵
۸-۷-مراجع .....	۳۲۶

## ۸-فصل هشتم

### زیست‌شناسی و جانور‌شناسی

۱-۸- طرح کلی این کاربرد .....	۳۳۰
۱-۸- مقدمه .....	۳۳۰
۱-۸- مزایای کلی فتوگرامتری .....	۳۳۰
۱-۸- حدودیت‌های کلی فتوگرامتری .....	۳۳۱
۲-۸- چالش‌های حاضر در فتوگرامتری بُردکوتاه .....	۳۳۲
۳-۸- ملزومات عمومی یک روزه .....	۳۳۳
۱-۳-۸- دقّت‌های اندازه‌گیری .....	۳۳۳
۲-۳-۸- نرم‌افزار مناسب ..... بود .....	۳۳۴
۳-۸- دوربین‌ها و سنجنده‌های عدید بیرونی .....	۳۳۵
۴-۳-۸- آماده‌سازی عارضه: تارگت ساری و دست‌آماری .....	۳۳۶
۵-۳-۸- محصولات و خروجی‌ها .....	۳۳۷
۴-۸- مطالعه‌های موردي .....	۳۳۸
۱-۴-۸- مطالعه موردي ۱ : سنجنده نور مرئی - مطالعه برخان سرخ در نیوزیلند .....	۳۳۸
۲-۴-۸- مطالعه موردي ۲ : سنجنده نور مرئی - عارضه‌ای با ازه متنه ط (دلفین) .....	۳۴۵
۳-۴-۸- مطالعه موردي ۳: سنجنده نور مرئی - عوارض بزرگ (نهنگ‌های خاکستری) ...	۳۵۴
۴-۴-۸- مطالعه موردي ۴ : سنجنده نور مرئی - مارهای پرنله .....	۳۶۰
۵-۸- منابع .....	۳۶۷

## ۹-فصل نهم

### مستندسازی میراث فرهنگی

۱-۹- نمای کلی کاربرد .....	۳۷۲
۱-۹- مقدمه و پیش زمینه .....	۳۷۲
۱-۹- برتری‌های عمومی فتوگرامتری .....	۳۷۵

## ۱۰- فصل دهم

### تلقیق سنجنده‌ها و بصری‌سازی

۴۳۰.....	۱-۱- مقدمه .....
۴۳۱.....	۱-۱-۱- مدل‌سازی سه‌بعدی از واقعیت: انگیزه و ملزمات .....
۴۳۲.....	۱-۱-۲- راهکارهای اخذ داده و مدل‌سازی سه‌بعدی .....
۴۳۳.....	۱-۱-۳- واقع‌گرایی تصویر و بصری‌سازی تعاملی .....
۴۳۴.....	۱-۱-۴- انتخاب روش مناسب .....
۴۳۵.....	۲-۱- مدل‌سازی سه‌بعدی از نقشه‌برداری و طرح‌های موجود .....
۴۳۶.....	۲-۲- استفاده از طرح‌های معماری موجود .....

۳۷۷.....	۱-۱-۳- کاستی‌های روش فتوگرامتری .....
۳۷۸.....	۱-۱-۴- تاریخچه و مروری گذرا بر مقالات .....
۳۷۹.....	۲-۱- جنبه‌های متمایز ثبت آثار .....
۳۸۰.....	۳-۱- نمونه‌هایی از نیازهای مستندسازی میراث فرهنگی .....
۳۸۰.....	۱-۳-۱- دقّتها .....
۳۸۳.....	۲-۳-۲- نیازهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری .....
۳۸۴.....	۳-۳-۳- سنجنده‌ها .....
۳۸۴.....	۴-۳-۴- آماده‌سازی عارضه .....
۳۸۴.....	۴-۴- راه حل‌های دیگر .....
۳۸۴.....	۱-۱- سامانه‌های تجاری موجود .....
۳۸۵.....	۱-۴- قابلیت‌ها و امکانات فتوگرامتری برای این کاربرد .....
۳۸۸.....	۶-۶- نمونه‌نای مایوساتی .....
۳۸۸.....	۱-۶-۱- ناخ د بعد، اشیاء دست‌ساز .....
۳۹۳.....	۲-۶-۲- تهیّة نشه نای د بعدی از مکان‌ها و اشیاء باستانی زیر آب .....
۳۹۸.....	۳-۶-۳- تهیّة نقشه ر محظ حفی در "Toumba" یونان .....
۴۰۷.....	۴-۶-۴- بازسازی سه‌بعدی بسمة ودا، برگ در شهر بامیان افغانستان .....
۴۱۳.....	۵-۶-۵- تهیّة نقشه‌های سه‌بعدی و مستندسازی مراکز شهرهای تاریخی .....
۴۲۰.....	۷-۶-۷- منابع و مأخذ .....

۴۳۶	-۲-۲- تلفیق طرح های معماری با داده سنجنده .....
۴۳۷	-۳-۱- آخذ داده و مدل سازی سه بعدی از تصاویر .....
۴۳۸	-۱-۲- راهکارهای خود کار .....
۴۴۰	-۲-۳- راهکارهای نیمه خود کار .....
۴۴۱	-۳-۳- روند مدل سازی نیمه - خود کار .....
۴۴۳	-۴-۱- آخذ داده و مدل سازی سه بعدی از اسکنرهای لیزری .....
۴۴۴	-۴-۲- روند مدل سازی سه بعدی با اسکنرهای لیزری .....
۴۴۵	-۴-۳- انواع اسکنرهای لیزری .....
۴۵۶	-۴-۴-۱- انتشار لیزر و توان تفکیک مکانی .....
۴۵۷	-۴-۴-۲- بر حنس عارضه و بافت سطح .....
۴۵۸	-۴-۴-۳- پردازش داده های سه بعدی .....
۴۶۱	-۴-۴-۴- ارزیابی عملکرد استانداردها .....
۴۶۲	-۴-۴-۵- تلفیق داده ها از پرینتر سه بعدی .....
۴۶۴	-۱-۵-۱- معیارهای لازم ... تجزیه مدل ها .....
۴۶۵	-۱-۵-۲- روند تجمعیت مدل ها .....
۴۶۷	-۱-۵-۳- بصری سازی .....
۴۶۷	-۱-۶-۱- واقع گرایی تصویر .....
۴۷۵	-۱-۶-۲- بصری سازی تعاملی .....
۴۷۹	-۱-۶-۳- مثال های کاربردی .....
۴۷۹	-۱-۷-۱- معبد «سی» در Selinunte .....
۴۸۲	-۱-۷-۲- کاخ استنیکو .....
۴۸۴	-۱-۷-۳- Donatello's Maddalena .....
۴۸۶	-۱-۸-۱- انتخاب روش صحیح .....
۴۸۸	-۱-۹-۱- مراجع .....

## پیشگفتار مترجمان

گسترش روز افزون مباحث مختلف فتوگرامتری بُردکوتاه از جنبه‌های علمی و کاربردی، مترجمان این اثر را بر آن داشت که اولین کتاب فارسی در حوزه فتوگرامتری بُردکوتاه را ترجمه کنند. با وجود اینکه حوزه فتوگرامتری بُردکوتاه و مباحث مرتبط بیش از یک دهه است که در کشور به طور جدی در کاربردهای مختلف مورد توجه است، اما خلاصه نبود کتاب فارسی در این موضوع به طور کامل احساس می‌شد. بر این اساس کتاب حاضر که مژوی فنی و اجرایی بر کاربردهای این علم در حوزه‌های مختلف دارد، می‌تواند توسعه به کارگیری راهکارهای فتوگرامتری بُردکوتاه را در پی داشته باشد.

کتاب «آربر: های اندازه گیری سه بعدی از تصاویر» در ۱۰ فصل مجرّاً نگارش شده است. در هر یک ارگان تصاویر، یکی از کاربردهای فتوگرامتری بُردکوتاه در یک حوزه خاص بررسی و تشریح شده است. اشاره این کاربردها بر اساس بررسی و نتیجه گیری از پژوهش‌های مطرح بین‌المللی در آن زمینه است. برای اساس فصل اول شامل مقدمه و تاریخچه‌ای از این علم است که توسط دکتر John G. Fryer John G. Fryer نوشته شده است در فصل دوم مبانی ریاضی و معادلات اساسی در فتوگرامتری بُردکوتاه توسط دکتر Harvey Mitchell Harvey Mitchell بیان شده است. فصل سوم که توسط دکتر Clive Fraser Clive Fraser نگارش شده، به کاربرد مطالعه و ررسانی رفتار سازه‌ها پرداخته است. فصل چهارم مربوطه به کاربرد در حوزه مهندسی و تولید است و توسط دکتر Stuart Robson Stuart Robson و دکتر Mark Shortis Shortis نگارش شده است. فصل پنجم به بررسی جرم زمینی به کمک فتوگرامتری توسط دکتر John G. Fryer John G. Fryer پرداخته است. در فصل ششم ارزیابی کمی تعییرات عواض طبیعی زمین به کمک فتوگرامتری بُردکوتاه توسط دکتر Jim Chandler Jim Chandler و دکتر Stuart Lane Stuart Lane و دکتر Jan Walstra Jan Walstra تشریح شده است. در فصل هفتم به کاربرد فتوگرامتری بُردکوتاه در پزشکی و ورزش توسط دکتر Harvey Mitchell Harvey Mitchell پرداخته شده است. فصل هشتم مربوط به زیست‌شناسی و جانور‌شناسی به کمک فتوگرامتری بُردکوتاه است و توسط دکتر Albert K. Chong Albert K. Chong نگارش شده است. فصل نهم مباحث مرتبط با مستند سازی میراث فرهنگی توسط دکتر Petros Patias Petros Patias بیان شده و در فصل دهم تلفیق سنجنده‌ها و بصری سازی در حوزه فتوگرامتری بُردکوتاه با نگارش دکتر Sabry F. El-Hakim Sabry F. El-Hakim و دکتر Jean-Angelo Beraldin Jean-Angelo Beraldin ارائه شده است.

در این کتاب سعی شده تا پوشش مناسبی از حوزه‌های کاربرد فتوگرامتری برداشته در قالب بررسی نظری و اجرایی شاخص‌ترین پژوهش‌های انجام شده در خصوص هریک از موضوعات ارائه گردد. اما به یقین با توجه به پتانسیل‌های بالای موجود در علم فتوگرامتری، زمینه‌های اجرایی جدید، الگوریتم‌ها و راهبردهای نوین در این حوزه به صورت مستمر معرفی و راهگشای چالش‌های مطرح می‌شوند. نظر به اینکه در این حوزه، تحقیقات وسیعی همچنان در حال انجام است، امید است انشاء‌الله کتاب حاضر در رشد و توسعه به کارگیری علم فتوگرامتری بُردکوتاه در کشور، راهگشا باشد.

در اینجا بر خود لازم می‌دانیم که از همکاری مهندسان محترم آقایان زانا ذکریابی نژاد و صالح مافی، و خانم مریم برزگر، فاطمه ایمانی خواه و مریم متولی الحسینی که در ترجمه بخش‌هایی از این کتاب همکاری نموده‌اند، تشکر نماییم. همچنین از خانم مریم حامی خواه و آقای مهندس عباس کیانی که انسسی از ارخوانی کتاب را انجام داده‌اند سپاسگزاریم. از گروه ویراستاری دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالله ایزدی فارسی که ویرایش کتاب و الزام به رعایت آئین نگارش فارسی در این اثر را بر عهده داشته‌اند تبرکی کن.

سخن آخر اینکه هیچ ترجمه‌ای عایل نیست، نقص و اشتباه نیست و همواره بر این باور بوده و هستیم که «تنها کسانی خطأ نمی‌کنند که کبی نمی‌کنند». با این فرض امیدواریم که خوانندگان محترم با پیشنهادهای اصلاحی خود موبی غنای بیشتر کتاب در چاپ‌های بعدی باشند.

### ح. ی. عبادی<sup>۱</sup>

استاد دانشکده فنی مهندسی زیست‌بهرداری دانشگاه  
صنعتی خواجه نصیرالله ایزدی طوسی

### فرید اسماعیلی<sup>۲</sup>

مرتبی دانشکده فنی مهندسی دانشگاه آزاد اسلامی زنجان

مهرماه ۱۳۹۵

<sup>1</sup> ebadi@kntu.ac.ir

<sup>2</sup> faridesm@mail.kntu.ac.ir